

บทที่ 5

สรุปผล

5.1 ความหลากหลายของชนิดพันธุ์นก

ความหลากหลายของนกในช่วงฤดูกาลอพยพจากการศึกษาในพื้นที่เกษตรในตำบลม่วงงาม ในการสำรวจทางตรง พบนกทั้งหมด 44 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานได้ 23 วงศ์ และจากการศึกษาครั้งนี้ค่าดัชนีความหลากหลายค่อนข้างมาก

ค่าดัชนีความหลากหลายของนกอยู่ระหว่าง 2.59 – 4.8 และค่าดัชนีความสม่ำเสมออยู่ระหว่าง 0.54 – 1 (เนื่องจากนกบางชนิดพบเป็นฝูง แต่บางชนิดพบตัวเดียว เฉลี่ยแล้วความสม่ำเสมอในการกระจายจำนวนจึงอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำนวนตัวที่พบค่าที่คำนวณได้อาจมีความผิดพลาดได้ เนื่องจากพบนกบางชนิดในพื้นที่อาศัยรวมกันเป็นฝูงใหญ่)

5.2 ข้อดี-ข้อเสียของนกต่อพื้นที่เกษตร

การศึกษาพบทั้งนกอพยพ นกประจำถิ่น และพบทั้งนกที่เป็นทั้งนกอพยพและนกประจำถิ่นในการศึกษาครั้งนี้พบนกที่มีประโยชน์ต่อพื้นที่เกษตรคือ นกช่วยผสมเกสร นกช่วยกำจัดแมลงศัตรูพืช นกช่วยกระจายเมล็ดพรรณพืชและนกช่วยควบคุมประชากรหนู และข้อเสียของนกต่อพื้นที่เกษตร นกกินเมล็ดข้าว กินผลไม้ และทำให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

5.3 แนวทางในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของนก

แนวทางการจัดการจากการศึกษาของพื้นที่เกษตร โดยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนมีการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลหรือปล่อยให้อยู่ตามธรรมชาติหรือสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่เพื่ออนุรักษ์ไว้อย่างยั่งยืน

5.4 แนวทางในการจัดการ และการใช้ประโยชน์พื้นที่เกษตรในตำบลม่วงงาม

จากแนวทางการจัดการทรัพยากรสัตว์จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดจะมีผลดีต่อมนุษย์และประเทศชาติตลอดไปนั้นจำเป็นที่มนุษย์ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ความสัมพันธ์ ของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศเป็นอย่างดี และที่สำคัญมนุษย์ยังให้ความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ในการจัดการทรัพยากรสัตว์ แนวทางในการจัดการเกี่ยวกับพื้นที่ศึกษาดังนี้

1. ควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติดั้งเดิมของพื้นที่นั้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และต้องจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ศึกษา

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากประชาชนทั่วไปให้ช่วยกันดูแลรักษา โดยการประชาสัมพันธ์จากผู้นำหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักว่าการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

3. การป้องกันและปราบปรามโดยการออกกฎหมายห้ามล่าสัตว์ป่าบางชนิดที่เหลือน้อย ห้ามล่าในบางฤดูที่มีการผสมพันธุ์และห้ามล่าสัตว์ป่าในบางพื้นที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ เป็นต้น โดยการส่งเจ้าหน้าที่จำนวนเพียงพอไปควบคุมดูแลให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ในเชิงปฏิบัติ ซึ่งถ้าหากดำเนินการเป็นผลสำเร็จแล้วจะทำให้ปริมาณสัตว์ป่าที่ถูกล่าลดลง

4. ส่งเสริมการอนุรักษ์ เพื่อป้องกันไม่ให้มนุษย์จับมาเป็นอาหารและการพนัน

5. เผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนให้รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์

6. เผยแพร่ความรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ต่อชุมชนโดยรอบ โดยเฉพาะกลุ่มของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ระดับผู้นำท้องถิ่น เพื่อให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ นับว่าเป็นขบวนการสร้างแนวร่วมเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายของประเทศได้ในระดับหนึ่ง

การจัดการ การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ นกเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการจัดการแมลงต่อพื้นที่เกษตรดังนั้นสมควรที่อนุรักษ์ไว้ไม่ไปทำลายสภาพแวดล้อมเพราะจะทำให้สิ่งมีชีวิตไม่มีที่อยู่และสิ่งมีชีวิต เช่น นกมีประโยชน์ต่อพื้นที่เกษตรอีกด้วย

การจัดการการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ศึกษาพบว่าในพื้นที่ศึกษาเหล่านี้มีการใช้ประโยชน์ในด้านการประกอบอาชีพเป็นหลัก เช่น ด้านการทำนา ทำสวน ของประชาชนในบริเวณพื้นที่ศึกษาและพบว่าในพื้นที่ศึกษายังมีประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิต เช่น เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ และเป็นที่พักพิงของสัตว์ ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ถือว่ามีจัดการที่เหมาะสมโดยไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาและแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์เป็นธรรมชาติ

จากชนิดและความชุกชุมของนก ความหลากหลาย ความคล้ายคลึงของชนิดนก ประกอบกับปัจจัยสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับภูมิอากาศบริเวณพื้นที่ศึกษาไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งชนิดและจำนวนตัวนกแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ศึกษาพบนกจำนวนมากและมีการแพร่กระจายอย่างทั่วถึงชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ศึกษายังคงมีสภาพแวดล้อมที่มีความอุดมสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์พื้นที่ควรระมัดระวังอย่าให้ประชาชนมาทำลายสภาพแวดล้อมในพื้นที่และอาจส่งผลให้ความหลากหลายของชนิดพันธุ์นกหรือสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ลดลงจนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ศึกษาได้

ดังนั้นจากผลการศึกษาในครั้งนี้ควรมีการจัดการที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ทั้งการอนุรักษ์และฟื้นฟู การจัดการกำหนดพื้นที่เพื่อให้ตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมและการใช้ประโยชน์อย่างอื่นในพื้นที่ศึกษานอกเหนือจากการอนุรักษ์และการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมของสิ่งมีชีวิตในพื้นที่ศึกษาให้น้อยที่สุด รวมทั้งดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้และรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติสืบไป

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พอจะสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเกี่ยวกับพื้นที่ศึกษาดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์การเกษตรไว้อย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ เช่น การไม่จับสัตว์มาเป็นอาหารหรือการพนัน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม เล็งเห็นถึงความสำคัญในการใช้ประโยชน์ของพื้นที่

เกษตร

